

**Dagmara
Kraus**

tłumaczył
Ryszard Wojnakowski

dojczyzno moja

deutschzno moja

DAGMARA KRAUS
D O J C Z Y Z N O M O J A

WYDAWNICTWOJ / WROCŁAW 2025

sandalfon

sandalfon hört alles
wie für engel so üblich
aber wer hört ihn

erst heute hat ihn wieder eine angeschuhfen
aus der wüste angeschuhfen
zwar sankt alphons gewählt
aber sandalfon erreicht
was war ihr zu ohren gekommen
sie fragte ihn aus

wer hat dir so das fon versohlt
wer hat dich so vergeweihmöbelt
wer veranrichtete dich so übel zu
verschublädiert bist du
wie versitzsäckt
verstummerdienert

– man hat mich in ein gespräch verwickelkommodet
– jemand skandalöste mir dabei die riemen
– ich wurde verschlappt
– und dann zabutonte und verbutsudante man mich

wer hat dich bloß so verfutont, sag
ich bin versesselt darauf, zu erfahren
ob es die war, die dich geschuhfen

– ja, die wars
sie sollte sich verschemeln
– vertaburettet mich denn niemand vorm verbillyen

sandalfon

sandalfon wszystko słyszy
jak to aniołowie
ale kto słyszy jego

nie dalej jak dziś jedna znów go zbuciła
na pustyni go zbuciła
wprawdzie wybrała świętego alfonsa
ale dodzwoniła się do sandalfona
co doszło jej uszu
o to zapytała

kto ci tak złożył fon
kto cię tak umeblował poróżami
kto przykredensił ci tak mocno
zaszufladowany jesteś
jakby przysiadły na sąsiednim krześle
zamilkły w czapkowaniu

- wkomodowano mnie w rozmowę
- ktoś rozs(k)andalował mi przy tym rzemyki
- zostałem skapcianiasty
- a potem mnie zabutowano i wybuciorowano

ale kto ci tak przyfootnął, powiedz
nie mogę się dosiedzieć z ciekawości
czy to była ta, która cię zbuciła

- tak, to ona
powinna się wyzydląć
- czy nikt mnie nie wytaboreci przed wylegowaniem

virelai für valeri

con un cuchillo en la memoria
Alejandra Pizarnik

ich habe den tod ausgetragen
ich habe den klagevogel begraben
in einem maulwurfshautbeutel

mein in medizinischer hinsicht wichtiges hemd
dieses kleid es ist jetzt teil der persönlichkeit
aber nicht der sitz der wehre

mein in medizinischer hinsicht wichtiges hemd
ich habe es gegen überschwemmungen angerufen
gegen den lärm geschält die kufen oben

der zug trug noch den blauen schurz
schaute aus klatschkraut sein zopfkopf ragte
die wurzeln raus ich klaute

ein in medizinischer hinsicht nicht unwichtiges hemd
es verfärbte sich möhnlich wärmte mich kurz
und ich wich nicht und häng

ich habe den tod ausgetragen
ich hab mich im klagevogel vergraben
in einem maulwurfshautbeutel

und frage versöhnlich
wie soll ich nicht auf die kometen hoffen
die tiere sie verwünschen mich

virelai dla valerii

...con un cuchillo en la memoria...
Alejandra Pizarnik

donosiłam śmierć w łonie ciała
ptaka żałobnego pogrzebałam
w worku z kreciej skóry

moja koszula ważna z medycznego punktu widzenia
to gieżło jest teraz częścią osobowości
ale nie twierdzą warowną

moja koszula ważna z medycznego punktu widzenia
wzywałam ją do zażegnania powodzi
by tłumić hałas czyściłam sankom płozy

klucz ptaków unosił jeszcze niebieski fartuszek
główka z warkoczykami z maku wyglądała
i wysunęła korzenie ukradłam

koszulę nie tak nieważną z medycznego punktu widzenia
zabarwiła się makiem i ogrzewała mnie chwilę
a ja nie ustąpiłam i wiszę

donosiłam śmierć w łonie ciała
w ptaku żałobnym się zagrzebałam
w worku z kreciej skóry

pytam więc pojednawczo
jak nie liczyć na komety
gdy zwierzęta mnie przeklinają

triskele

der grüne baumpython ist ausgezogen
es webt sich keine schlinge ums gelege
das raue hauthemd hat er mitgenommen
er hatte sonst nichts zu vererben
und hängt jetzt turban hoch im edenbaum

der grüne baumpython ist ausgezogen
er hinterließ nur ein paar klumpen erde
auf welchem friedhof ist er beigesetzt
hat die hyäne ihn gefressen
die heut so faul im schatten pennt

der grüne baumpython ist ausgezogen
leer bleibt die gitterklausen ohne licht
wie froh sind alle klauen krallen pfoten
allein sein raum im zoo trägt trauer
hat pythons jade angenommen

ein grüner raumpython ist eingezogen
ich floh apophis und res kähne
direkt in rereks schlangenbauch
verfolg dort faucher durchs gehege
sie führen mich in adams traum:
der müde baumpython war ausgezogen

triskele

zielony pyton drzewny się wyprowadził
nie osnuwa już lęgu żadna pętla
szorstką koszulę zabrał z sobą
poza tym nie miał nic do powiedzenia
teraz wisi na rajskim drzewie jako turban

zielony pyton drzewny się wyprowadził
zostawił po sobie tylko parę grudek ziemi
na którym cmentarzu został pochowany
czy pożarła go hiena
co leniwie drzemie teraz w cieniu

zielony pyton drzewny się wyprowadził
świeci pustką zakratowana cela
jakże się cieszą wszelkie szpony pazury łapy
tylko ściany w jego pawilonie noszą żalobę
przybrawszy barwę pytonowego jadeitu

zielony pyton ścienny się wprowadził
czołnom re i apofisowi uciekłam
prosto w węzowy brzuch rereka
idę tam między wybiegami fukaczami
które wprowadzają mnie w sen adama:
zmęczony pyton drzewny się wyprowadził

çatodas

drei sprachen sind zu groß für deinen mund, mein kind
kau dir an der kruste hier muskeln an, nimm
an floskeln tuste gut daran, te tlosteste zu meiden
ah, das wusstest du schon, na dann

drei sprachen sind zu groß für deinen mund, mein kind
die eine hockt noch schief im rachen, indes die anderen
auf angenähte tanten machen, wie damals die aus
liza stara vom saalrand der parade rara

drei sprachen sind zu groß für deinen mund, mein kind
sagst du bélier, verbrauchst du zu viel spucke
meinst du wichure, zeigst aufs regenzuckeln
und rührst dir was aus drei familien, führst krudes

durch die fleur-de-lilien und setzt dort wechselbälger aus
kuckuckskinder, bülbülschinder, wie du wörtchen
aus drei sprachen klaubst, wie du urkreol verschraubst
was syntaktisch, synku, sich nie binden ließe

pfui, du fiese mutter, biest du, arge hast dein kind betrogen
um die eine muttersprache; alles dreimal: 3 x strachy
3 ça-to-das, selbdritt fällst durchs fehlerfach
deine zunge, kindlein, splisst: père, quoi to ist, äquator

ça-to-das

trzy języki w twoich ustach to za dużo, moje dziecko
wyrabiaj sobie żuchwy na skórcie od chleba, do
jedzonka bierz powiedzonka, najtłustszych unikając
ach, wiedziałeś już, to w-jedz

trzy języki w twoich ustach to za dużo, moje dziecko
jeden jeszcze w gardle siedzi krzywo, ale inne
naśladują przyszywane ciotki, jak wtedy
liza stara w kącie sali na parady rare

trzy języki w twoich ustach to za dużo, moje dziecko
gdy mówisz bélier, zaraz wysycha ci ślina
gdy masz na myśli wichurę, pokazujesz jak deszcz zacina
a gdy przyrządzisz coś z trzech rodzin, prowadzisz jeszcze surowe

przez fleur-de-lys i tam podrzucasz odmienne
kukułcze dzieci, oprawców bilbili – jak lepisz
słówka z trzech języków, jak w prakreolskim przekręcisz
co syntaktycznie, synku, powiązać nigdy się nie daje

pfuj, paskudna matko, bestio, podle dziecko oszukałaś
jednego języka matczynego nie dając; wszystko potrójne: trzykroć strachy
ta trójca ça-to-das, samotrzeć prze-padasz przez sito błędów
twój język, dziecino, rozdziela: père, quoi to ist, ekwator

WWW.WYDAWNICTWOJ.PL

osculum infame

(l) (l) (l) (l) (l) (l) (l) (l) (l) (l)

(j) (j) (j) (j) (j) (j) (j) (j) (j) (j)

(l) (l) (l) (l) (l) (l) (l) (l) (l) (l)

(j) (j) (j) (j) (j) (j) (j) (j) (j) (j)

(s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s)

(s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s)

(s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s)

(s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s)

(s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s)

(f) (f) (f) (f) (f) (f) (f) (f) (f) (f)

(s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s) (s)

(f) (f) (f) (f) (f) (f) (f) (f) (f) (f)

(!) (!) (!) (!) (!) (!) (!) (!) (!) (!)

(!) (!) (!) (!) (!) (!) (!) (!) (!) (!)

